

Itä-Uudenmaan Urheiluakatemia

Elinvoimalautakunta 05.12.2023 § 80
2826/12.04.00/2023

Valmistelu- ja lisätiedot
liikuntapalveluiden päällikkö Piritta Forsell, perusopetus- ja
lukiokoulutusjohtajat Jari Kettunen ja Rikard Lindström,
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Suomalaiseen urheiluun kuuluu vahvana pyrkimys siihen, että urheilija pystyy arjessaan yhdistämään tasapainoisesti tavoitteellisen urheilun ja opiskelun, urheilun ja muun työuransa tai urheilemaan ammattilaisena huippuvaiheessa. Tätä ajattelutapaa kutsutaan kaksoisuraksi. Suomalainen kaksoisura alkaa yläkouluvaiheesta ja jatkuu aina huippu-urheilu-uran päättymisen jälkeiseen urasiirtymään.

Porvoon liikuntapalvelujen aloitteesta ja yhteistyössä paikallisten urheiluseurojen kanssa perustettiin lokakuussa 2016 Itä-Uudenmaan Urheiluakatemia ry. Sen tarkoituksena oli ja on edelleen, mahdollistaa alueen nuoria toteuttamaan ylläolevaa, Suomen Olympiakomitean lanseeraamaa ajatusta tavoitteellisen urheilun ja opiskelun sujuvasta rinnakkaiselosta.

Urheiluakatemian kohderyhmänä ovat toisella asteella opiskelevat Porvoon ja sen lähialueiden urheilijat. Tavoitteena on tarjota heille laadullisesti hyvää urheiluvalmennusta koulupäivän aikana kahdesti viikossa (keskiviikko- ja perjantai-aamuisin). Harjoituksista vastaavat pääosin urheiluseurojen koulutetut valmentajat. Urheilijat saavat hyväksiluettua opintopisteitä harjoituksiin osallistumisen mukaisesti. Kaupunki on osallistunut toimintaan myöntämällä harjoitustiloja akatemian käyttöön korvauksetta ja avustamalla toimintaa liikunnan yleisavustuksen kautta.

Akatemian urheilijamäärät ovat liikkuneet lukuvuosittain 67 ja 110 oppilaan välillä. Tällä hetkellä mukana on 71 urheilijaa. Pandemian jälkeen on osanottajamäärissä ollut lievää laskua. Kaupungin oppilaitoksista ovat toiminnassa mukana Linnankosken lukio, Careeria, Borgå Gymnasium ja Prakticum. Lisäksi Askolan lukiosta ja Sibbo Gymnasiumista on osallistunut vuosittain 1-5 urheilijaa akatemian aamutreeneihin. Toimintaa koordinoimaan on palkattu koordinaattori, joka toimii yhdistyksessä puolipäiväisessä palkkasuhteessa.

Toiminnan mahdollistamiseksi ja kulujen kattamiseksi on urheilijoilta kerätty lukukausimaksua, joka tällä hetkellä on 175 € - 275 € riippuen urheilijan tasosta.

Tasoja on kolme:

I-taso (Kansainvälinen taso 275 €)

II-taso (Kansallinen kärkitaso 225 €)

III-taso (Haastajataso 175 €)

Suurin osa urheilijoista kuuluu haastajatasoon. Korkeimmassa tasossa on tällä hetkellä 3 urheilijaa.

Akatemia on tehnyt viimeiset kolme vuotta vahvaa yhteistyötä liikuntapainotteisen Pääskytien yläkoulun kanssa. Sen 8.-9. liikuntaluokat osallistuvat keskiviikkoisin akatemian aamuharjoituksiin. Asia on nähty tärkeänä ja akatemian toimintaa tukevana.

Akatemian talousyhtälö on haastava. Lukukausimaksut kattavat vain toiminnan peruskulut. Avustuspäätös tulevat vuosittain, jolloin pitkäjänteinen toiminnan kehittäminen on erittäin haastavaa.

Koulutusjohdon, liikuntapalvelujen ja akatemian edustajien välisissä keskusteluissa on käyty läpi akatemian nykytilannetta, tulevaisuuden haasteita, mahdollisuuksia, vahvuuksia ja kehityskohteita. Toimintaa ei haluta ajaa alas, vaan päinvastoin, urheiluakatemiolla on paikkansa Porvoon kokoisessa kaupungissa.

Osassa maan urheiluakatemiaa toiminnan koordinointi sijoittuu kaupungin opetuspalvelujen organisaatioon. Porvoon malli, jossa toimitaan ry-muodossa, on ollut toimiva toteutustapa ja se nähdään sellaiseksi jatkossakin.

Perusteet urheiluakatemialle Porvoossa:

- urheiluakatemiat toiminta on kaupungin elinvoimaa ja pitovoimaa lisäävä asia
- opiskelun ja tavoitteellisen urheilun yhteensovittaminen
- Urheilijapolun tukeminen yksilön kasvuvaiheessa, jossa suuret päätökset tehdään oman uran suhteen
- Tarjota urheilevalle nuorelle vaihtoehto muualle (lähinnä Helsinkiin / Urhea/Mäkelänrinteen lukio/Brändö Gymnasium) siirtymisen sijasta ja näin välttää ylimääräisen matkustamisen aiheuttamat rasitukset ja kustannukset
- Porvoon seuratyö on laadukasta ja valmennuksellinen osaaminen on hyvällä pohjalla akatemiatoiminnan läpiviemiseksi.
- Toiminnassa mukana olevien oppilaitosten myönteinen suhtautuminen akatemiatoimintaan
- vastaavankokoisissa kaupungeissa ja Porvoon strategiamittareiden verokkikaupungeissa Hämeenlinna, Järvenpää, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Vaasa on kaikissa urheiluakatemia (tai lukion liikuntalinja)

Tunnistetut kehityskohteet

Seuraavilla toimilla voidaan vahvistaa ja tukea urheilija päivittäisvalmennusta sekä akatemia-toiminnan pitkäjänteistä kehittämistä:

- asiantuntijaluennot
- yhteiset liikkuvuus- ja kehonhuoltoharjoitukset maanantaiaamuissa
- psyykkisen valmennuksen asiantuntijapalvelut

- ajanmukaiset viestintätyökalut, joilla tavoitetaan alueen urheilevat nuoret
- tiiviimpi yhteistyö Careeria-oppilaitoksen kanssa

Toiminnan lähivuosien tavoite

Laadukkaan valmennuksen ja tukipalvelujen sekä viestinnän avulla arvioidaan olevan hyvät mahdollisuudet kasvattaa akatemiaurheilijoiden määrä vähintään pandemiaa edeltävälle tasolle.

Toiminnan pitkäjänteisemmän kehittämisen mahdollistamiseksi esitetään yhteistyösopimuksen laatimista Itä-Uudenmaan urheiluakatemiaan, sekä Porvoon kaupungin suomenkielisen perus- ja lukio-opetuksen, ruotsinkielisen perus- ja lukio-opetuksen, sekä liikuntapalvelujen kesken.

Yhteistyösopimus laaditaan kolmeksi vuodeksi, joka jälkeen se jatkuu toistaiseksi voimassaolevana yhden vuoden irtisanomisajalla. Yhteistyösopimuksen myötä Itä-Uudenmaan urheiluakatemia ry:lle ei myönnetä liikunnan yleisavustusta.

Yhteistyösopimuksessa määritellään toiminnan vuosittaisesta rahoittamisesta seuraavasti (vuosi 2024):

Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus: 9 000€

Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus: 6 000€

Liikuntapalvelut: 9 000€ + liikuntatiloja aamuharjoituksiin ja tarvittaessa kokoustiloja koulutustapahtumiin

Itä-Uudenmaan urheiluakatemia laskuttaa summat vuosittain. Summat sidotaan elinkustannusindeksiin.

Apulaiskaupunginjohtaja

Elinvoimalautakunta päättää, että Liikuntapalvelut osallistuu yhteistyösopimukseen vuosille 2024-2026 koskien Itä-Uudenmaan urheiluakatemiaa ja valtuuttaa liikuntapalveluiden päällikön valmistelevaan sopimuksen. Liikuntapalveluiden osuus yhteistyösopimuksen rahallisesta arvosta on 9000 euroa / vuosi sekä toimintaan tarjottavat liikuntatilat.

Juha Aaltonen ilmoitti olevansa jäävi ja poistui tämän pykälän käsittelyn ajaksi.

Päätös:

Elinvoimalautakunta päätti yksimielisesti, että Liikuntapalvelut osallistuu yhteistyösopimukseen vuosille 2024-2026 koskien Itä-Uudenmaan urheiluakatemiaa ja valtuuttaa liikuntapalveluiden päällikön valmistelevaan sopimuksen. Liikuntapalveluiden osuus yhteistyösopimuksen rahallisesta arvosta on 9000 euroa / vuosi sekä toimintaan tarjottavat liikuntatilat.